

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: دردنجی جلد

نومرو : ۳۹

۲۰ تشرین ثانی ۳۳۸

استانبولك اون بئش سكونى

کتابلار

فلسفه اسلامیه تاریخندن یعقوب بن اسحق الکندی دارالفنون اسلام فلسفه سی مدرسی ایزمیل اسماعیل حق بك افنديك یعقوب بن اسحق الکندی به عائد اثری ادبیات مدرسه سی نصیرات انجمنی طرفندن طبع ایدلمشدر . بو اثرک طبی حیات عرفانیمچون ایکی نقطه نظرندن حائر اهمیتدر . برکرم اسلام فیلسوفلرینه دائر تورکجه ایلك مونوگرافیدر . محمد علی عینی بك افنديك غزالی به دائر قارو دو وونك اثرندن نقل ایتدکاری کتابلارنی قیتتدار ، فقط باشقه بر جنس عد ایلدیکم ایچون اسماعیل حق بك بو اثرنی تورکجه یازمیش ایلك مونوگرافی اولاراق قبول ایدیوردم ، بوضوئله تورک قارلری و فلسفه سرافایلری اسلام عالمده ابوالحکماء ایدیان یعقوب بن اسحق الکندی به عائد بر اثره مالک اولوبورلر دیکدر . دیگر جهندن اثرک ناشیری برطانیع ، بناء علیه بر تاجر دکل ، مملکتده آثار عالییه نشر ایلك ارزوسیه تأسس ایتش خیزی بره یئتدر . نشر عرفان مقصدیه بعضی کتابلار بر آزاده کلرک بیک تورلو مشکلات ایچنده چالشملی و طویلاک اولیور . حسرتده ایکن برشی نه قدر طاتی اولیور . هله اوزاقندن ، وطن خیال حالنده ایکن انسانک اک چوق سودیکی بر موجود کی دایما اوزرک زده ، قلیک زده بو بوویلی تأثیر اولیور ، دنیا کوزله بانه یاقلاشدیفک زمان ، کوردیککن زنگلرک دها سیایک ، ضیانک دها سونوک اولدینی کوریورسکن . فقط نه اولورسه اولسون بونی بیان بیه ، یته او بوویه طویلور . شمعی آناتولی دهکی ، کنج ضابطلر استانبولی بر عاشق قابیله سویور . اوکا کوک باغلیور . ایشته بونلردن بری بک دیوردی که : اک بوویک آرزوم قطعه له برابر ، استانبولک اوزاق تپلرندن برنده ، اک تهلکی ساعتلر کچیرمکدی ، فقط آرا صبرا ، بو تهلکه ساعتلری آراسنده ، استانبولی اوزاقندن سیر ایتمکدی ، استنبول که بو بوکسک تپلرندن ، سیلی بردومان ایچنده خیال مال کورونور . فقط نه ضرری وار . بو اوزاق منظره قلبک زهرینی بر آرا اولسون آله کفایت ایتزمی ؟ بن آرتق ایشته شو صوک بهار آینده ، تلی بواق ایچون اسکی استانبول عالک صوک بهار موسلرینه دالدم . یالککن ، آناتولی دهکی استانبولک اولادلرینی دوشونورکن . کوزلرمک اوکته بر محله ایچندهکی صوک بهارک تجلیسی کادی . اولری بو منظره ایه برابر خاطر لادم . چونکه اولرده بودقیقه کوزلرینک اوکتهده بویه بر منظره سی سیر ایدیورلر . بوراده بزم اولره ، اولرک بزه حسرتلی اولدینی سولیکه لزوم واری ؟

مسین عرفی

صوک بهار مهامه سی

صوک بهار یته کادی . آرتق شمعی اسک استانبول عالک صوک بهارلرینی خاطر لیه میورم . زرا او کوزلرله شمعی پک آرا علاقم وار . شو کوزلر ایچنده استانبولک هانکی طرفنده صوک بهار منظره سی دها کوزله لر . نه طرفنده دها حزیندر . دها صاردیر . بونلری دوشونمیورم بیه ... حق باغچه مده آنچک جیلاق دالارینه بوکون دقت ایتدم . حالبوکه اولدن بو حاللری بزی تأثره ، حسرته سوق ایدمزدی . صیفیلردن اخشاب محللر آراسندهکی قیش قوناقلرینه نقل ایلدیککی زمان ایچمزدده یاز آیلرینه قارشی طاتی بر یاد واردی . صوک بهار صونوغنی ، کول رنگلی یاغموولی بر کونخی ، بکی طاشینان محللر آراسنده کچیرکن ، قاین پردمله اورتولو نچیرملر آرقه سندن ، سوقاگک دار ولوش منظره سی سیر ایدمزدکن ، ایچمزی بر قسوت باصار ، سوقاگده چوقلرک آلرند قلم باقی یاخود یانکزددهکی آوم طاشینان بر قومشو دها وار . صوکرا یاغموولی ، سیلی بر هوا ایچنده قسطمونلی بر آنزک « طجن حله » صادیقنی و بوسسک ، کوشه باشنده ، حزین بر حالده جیقدیقنی ایشیدرسکن . اسکی استانبولک صوک بهارلری بر آزده بو عالم ایچنده ... بر محله آراسندهکی منظره مستده بیه بوموسسک حزین بر اثری کورونیوردی . شمعی آناتولی دهکی هر بر طرفنده بونان استانبول چوقلری بولونقلری پرلرده ، کوزلرینک هاوکنده بویه بر سوقاق منظره سی ، بر محله آراسندهکی سسی طویق و کورمک ایچون ، ایچلرند نه اشتیاق و افزا پرلرده ، استانبولک سکنر سته آتق باصامش روسیدن اسارتدن عودت ایتش انسانلر وار . بونلر غل ایدمزلر که ، استانبول اولرک بیر اقدیق حال ایچنده در . صوک بهارلری هر بر طرفنده ، دها کوزله ، دها ایچلی و حزین

— هایدی ، بودالا .. اولا .. دیدی .

دوقور معافی ، قاشلری چایلدش ، بر آن اول حرکت ایتک ایچین :

— هایدی ، کلکیز .. دیدی .

واسقاده بوکسک صدا ایه .

— الهه ایصارلادق ، دیدی ، آقسینا خسته خانه یه کل ، نمی ؟

آقسینا ایه متصل هاقیر یوردی :

— بنی کیلمر ، پراقده کیدیورسک .. ؟

قیزلر اطرانی صاردیلر و بورغون نظرله چهره سی وگوز باشلرینی سیر ایتدیلر . لیداده اوستنه آکیلدی و قباحه تلی ایتدی :

— کسوشقا ، آغلا یاقی ، صیزلایاقی نه وار !

تولمیدی ! .. قاتی یارین ، بانه کیدیور ، بوقادار ! ..

صوک

— نه آکلارسک . بودالا . جلاد ، جلاد دیورسک . جلاد اولایی قولایی صانیورسک . سسی کسیدی و برمدت صامت قالدی ، صاغلام آلیله کوسکی اوغدی . صوکرا سسند حشیت ، کوزلرند قورقو ایه باشلادی :

— بونده نه وار ؟ پک اعلی . بر جلاد ، فقط هر انسان بونی یاییلیری ؟ صوکرا ، بندن بکلنیا نه ایدی ؟ هایدی ، آقسینا سسه فوونا !

آقسینا اعتماد سز کیله یور و عناد ایدیوردی :

— بکا بوندن بخت ایته ، کیتهم ..

صحتلری تکرار دیندی . مهتاب نچرمدن اوطیه وورمشدی ، ایشیده واسقائک چهره سی کول رنگی کی اولوبوردی .

کوزلرینی کام آچارق ، کام قابیه رق اوزون مدت ساکت قالدی . آشاغیده اوینایورلر ، شرقی سویایورلر ، کولوبورلر .

ایکی کون دها کیدی . او صاحی خسته خانه ده واسقایه یربولدی . خسته خانه آراهیسی آله بردوقور معافی و بر خسته ایه کادی .

اعتنا ایه آشاغی به ، مطبخه ایندیردیلر ، اورداده اوطله کیدم قابونک اوگنده بریکش اولان مهود قادیلری کوردی . چهره سی آسیدلی ، فقط برشی دیندی . اولرده واسقایه جدی بروضه ایه باقیورلر . فقط نظراً واسقائک منظره سنک اولره ناصل

تأثیر ایتدیکنی باقیشارندن آکلایق قابل دکدی . او صاحی ایه آقسینا واسقائک باردوسوسنی و بردیلر . مطبخه خرکس نشین و آغیر سکونی محافظه ایدیوردی .

واسقا ، باشی اینک ، قیزله باقاند :

— الهه ایصارلادق ، دیدی ، الهه ایصارلادق .

بعضیلری ساکتانه سلاملادیلر ، فقط واسقا کورمیدی . لیدا سکون ایه :

— آدیو ، واسیلی میرونیچ ..

— نهومت ، آدیو ! ..

دوقور معافیله خدمه قولتوغندن طوناق اوطورمش اولدینی صیرادن قالدیرلر ، قابویه دوغرو کوتوردیلر . واسقا بردنیه قادیلر دوغرو دوندی .

— الهه ایصارلادق ... فی الحقیقه بن سزلره قارشی

یته ایکی اوج سس مقابله ایتدی .

— کوله کوله واسیلی .

واسقا « برشی یاییلماز که ... » دیهرک باشیله بر حرکت یلیدی ، کندیسنه پک یابانچی کان برشیلر چهره سنده بلیددی .

— سزی ، سزلری الهه ایصارلادق .. حضرت عیسی نامه ، الهه ایصارلادق ! ..

بردنیه نچیر یاییلی برسس ، برکتله حالنده صیرا اوستنه ییغلان آقسینانک وحشی سستی جینلادی :

— ایوا .. سوهودیککی کوتوریورلر .

واسقا تیتهمدی ، باشی قالدیردی ، کوزلری قورقونج بر طرزده بارلادی . کندیدی اوراجقه دوروبوردی . تیتهمدن دوداقلری غایت خفیف :

بیلنگاری سرمایه ایله مملکتک علمنه خدمت ایللری البته شایان استخاردر . ارزو ایدیسورم که اسماعیل حق بك افندیك بو اثرینی هر آله آلان قار، بو نشریات هیئت حقیقه نهم دودینم حسن شکرانی دویسونلر . جدی عرفان ایشلرنك اهانته آلیشیلدینی بر محیطده بو کوچوچك هیئتك ایغا ایلدیکی خدمت البته چونی تقدیره لایقدر .

اثرکلاسیمی « فلسفه اسلامی تاریخی » شکندهدر . چوق ارزو ایدردم که کتابی دها آله آلان قار، بونك ابوالحکامیه عابد برمونوغرافی اولدینی آکلاسنلر . چونکه بو اثر بزم یعقوب الکندی بی طایندیریور ، فقط الکندیك موجود آثاره نظراً و اصول مخصوص دائره سنده مسلك فلسفینی ایضاح ایتك هدفنی تعقیب ایلدیور . بویه اولسه کتابك صوبك قسملری دها چوق واضح و مفصل اولاجق ، ایلك بختلرده باشقه طرزده تحریر ایدلش بولوناجقدی . بك آشکار کوزوکوزکه مؤلفك کتابه ویردیکی اسمهرغماً مقصد ابوالحکام حقیقه بر مونوغرافی وجوده کتیرمکدر .

ایلك قسمده الکندیك حیات علمیسی و آثار علمیسی یازلشد . بو اثر دن اوکره تیورز که الکندیك آثار (۲۷۲) یه بالغ اولوبور . فقط بونلرک هانکیلری مطبوع ویا آل یازیبی جاننده موجه ددر . نمرلدهدر . هانکی اثرلده الکندیك تألیفاتندن نقل ایدلش جمه ویا افکار واددر ، عرب عالم و فیلسوفلری ایچنده ، یاخود دیگر لسانلردهکی هانکی اثرلده الکندیك فلسفه سندن بحث ایدیلدیور ، بو جهتلر کتابده موجود دکدر . حالبوکه بر مونوغرافی قار ایچون بر رهبردر ، ایلریده اسلام فلسفه سنی ترکیبی بر صورتده تعقیب ایدم جکره یول کوسترکه خدمت ایلدیور . بو اوقق کچی کورون ، فقط بك اساسلی اولان نقصان اثرک استهداف ایلدیکی منفعتی آزالتیور . کتابك اهم قسمی (۵۴) نجی صفحه دن (۵۹) نجی صفحه یه قدر دوام ایدن منایع علمیسه عاید بختدر . بوراده قصه و فقط بك کوزل بر طرزده الکندیك اول و اونك زماننده اسلام عالمدهکی حرکات فکریه و فلسفه ایضاح ایدلمکدهدر . الکندی بی تابع ایدم جکر ایچون بك کوزل بر مقدمه تشکیل ایدن یو قسم بوتون اثرک ک جانی واک روحی قسمیدر . مؤلف اوندن صوکر ابوالحکام مک مدرسه مشایه سنی آکلا تیور .

فیلسوفک مدرسه مشایه سنی صریح بر صورتده آکلا تهمدهکی مشکلاتی اسماعیل حق بك افندی شو سطرلره افاده بویور دیور :

« اسلام فیلسوفی الکندیك مدرسه مشایهده تعلیم ایتدیکی احکام فلسفینی توضیح بك کوچدر . احکام فلسفه سی دیگر فیلسوفلرک آثارنده نادراً ذکر اولونیور . آثار فلسفه سی طوفان حادثات ایله ضیاعه اوغرا یور ، بالنیجه الکندیك کندیته مخصوص افکار وعقائد ایله کندی شایان نظر و اعتبار قیامدی بی وارد اولوبور . »

شوجهلدهن آکلا شیلان الکندیك مسلك فلسفینی وائضاً بیلیمک امکان اولمادیغیدر . مع مافیه مؤلف ابوالحکامک ساده جه مترجم دکل، شارح ده اولدینه و تقریبی اولاروق مدرسه مشایه سندن بحث ایدیه . بیه جکنه قانع بولوندینه نظراً آز چوق یعقوب الکندیك فلسفه سته انتقالی ممکن کورولشددر . شو حالده ارزو ایدیلدی که بو بختده الکندی آریستوی ناصیل آکلامشدر ، آریستو فلسفه سی حقیقه بونکی تدقیقاتک بیلدیردیکی معلوماته ابوالحکامک آثاری بر برینه توافق ایدیبورمی ؟ بویه نه کچی خصوصیت ازانه ایلدیور . مثلاً ، (عقل فاعل) حقیقه ابن رشدک خصوصی بر تمیزی وارد که غایت قیمتلیدر . الکندیده بویه شخصی نقاط نظرل واری ؟ هله اسلامک احکام اعتقادیه سیله آریستو ک فلسفه سنی نه بولده بیرلشدیرمهک چالیشیور ؟ سؤاللرنك جوابلری ده اولمیدی . بو جهتلر ایلریده الکندی بی تعقیب ایدم جکر ایچون بر زمین تابع اوقق اوزره قالیور .

فقط بونکی قصاصلرک اتمای آتیق بویه ناقص کچی کوروان مونوغرافیلرک وجوده کله سیله قایلدی . تدقیقات و تفسیرات ایله اسلام فلسفه سی ساحه سنده بر استاد کامل اولان اسماعیل حق بك افندیك توالی ایدم جکر اثرلری ، بیه جک تایلرلرنك تاملری قویاً ایدم ایدرمک بو قاراکلق نقطه لری ، نقصان اولان جهتلری اتمام ایدم جکر . — محمد امین

ندیم دیوانی

ندیم دیوانی بومفته نشر ایدلدی . دیوان ملیح ، شکلی اعتباریه کوزلددر . تورک عرفانه بونکی یاردنلریله خدمت ایدن اقبال کتبخانه سی بولاشندهده موفق اولمشدر . حسین افندی بهر بر مصطفی افندی بهر ممنونیتیزی سونک بورجدر .

استاذلرله بر قسم انسابلر وارد . بونلر اسکی شعر واسکی شاعره مشغولدر ، بالخاصه ندیمی سوزلر . اولرک حرکتلرندن ، روشلرندن ، حاللرندن حتی سوزلرندن بوجیتلری بللی اولور . هله بعضیلری بوجا لرنی اوقادار ایلری وارد بر مشلردر که حیاتلری ندیمک بیتلرندکی مضمونلره ایدورمه چالیشیلر . حتی ندیم کچی سلام ویرمهک اوزمنلر ، اونک کچی رند اولمه چالیشیلر ، ندیم کچی سومکه یاتمه نلر ، بویون قیرانلر ، صالانانلر اکسک دکدر . ندیم دیوانک نشرینه سونجه جکر هیچ شهسز اک قضله بولرددر . دیوانک جامع و معجمی بولردن بری اولان خلیل نهاد بکدر و خلیل نهاد بکک یوزندنده بوتون بوجیانلر ، مقلدلر ، همیزملر برر برر ندیمک دیوانه مره لاشلرددر . خلیل نهاد بك بوایش ایچون جذا چالیشمش و ندیم اولان بختی پاکلش و اکسکده اولسه اثبات ایشدر . لکن نه اولور ، بوشیداندیم برست گندینی دیوانه بوقلاز صوقاسیدی . انسان صانیورکه بودیوانی یازان ، شاعر ندیم دکل محقق خلیل نهاد بکدر . خلیل نهاد بك عالمی افرادیه دوستلریله ، مخابرلریله ، استادلریله دیوانک ایچنه

کیرمیش ، بر مجلس قورمیش اوکا بوکا تبریکر یولایور ، احسانلر ویریور ، آغالری آزارلایور . بوراده خلیل نهاد بك طبعی نوشهرلی داماد ابراهیم باشا کیدر و ایشته شوراده کنیش برسدیر اوستنده زمانه ابراهیم باشاسنک استادی ، استاد لغز علی امیری افندی ، اونک یاننده ادبی زمانه دن ساپان نظیف بك ، صاغ طرفنده یازمه اورتولو بر ارکان مندرنده الله قرمنی لاله سیله ابراهیم باشا رولنی یاپان ذاتک همشهری سلطان الشعر احامی زاده احسان ، قارشیده بویوک قاووقلی ابن الامین محمود کال افندی واونک یاننده الله و همی دیوانی طوقان علی کال بك صوکر شمرای فرسندن حسین دانش صوکره سرمه سیله خزینه وسرای کاتبلری ، ایچ آغاری ، کخندال وقیو قوللری دورویور . فقط زوالی ندیم بویکی مجلسدهده ندیمدر . اونک اطرافندهده بر طاقم شمرای زمان وار . یشار شادی بك تاریخ دوشورویور ، علی علمی بك کوزلری محبت دعوت ایدیور الخ . . . لکن نیچون بو مجلس ، او مجلس کچی نشته لی وکوزل دکل . داماد پاشا رولنی یاپان خلیل نهاد بك نه قادار عبوس وحدتلی . متادیا شکایت ایدیور ، مخابرلریه فیزیور ، دوستلریه او فکلتیور . عجب کندیته کوندیان لاله صوغا لرنی می بکنمیدی درسکیز ؟ یوقسه حاوا اوقادار ایچمه چکیلیمه مشید ؟ خایر ، خایر . . . بونک سسیمی باشقه . زیرا « مات عثایه » نک شعر وادیه اتمای ناقص و ندیمه الفی آزددر . بوجلسک بر صوغوقانی ، بر برادری داما وار . واقعا بوجلسکدهده ، بوجلسکده زمینی شعر وادب ، محبت و کونه لر حرمتدی . فقط بوشمر ، بوجبت ، بو حرمت اسکی مجلسدهده قادار اصیلا نه ایدیه بوجلسده اوقادار بلایغیدر . واقعا شاعر ندیم خفیف مشردی ، فضیانه رعایتی اوقادار دکدی . فقط اونک بوخفیلکی ، بوفضایتزلکی صنعتک قدرتیه کوزلشش دکلدی ؟ ندیمک بختی عشق و محبت دکل ، شهوتدر . فقط بوشهوت نه قادار بوسک و صنعتکارانهدر . آم کاشکندیم کچی مبالانیز ، خفیف مشرب اولمه اوزمنلر اونک قادار ذوقلی و قدرتلی اولمی یاسه دیلر . بوسوزلری ندیمک شعرای یاننده ایکنج بر نقاید اوله رق یاما کچی دوران شاعرلرک بیتلری و بالذات خلیلی نهاد بك تاریخی ایچون سوبله یورز . خایر فضیلتدن دکل ، صنعتدن و قدرندن بحث ایدیورز و دیورز که عیب اولان فضیله رعایتلرک دکل فضیلتلرک قدرتیزلرکله و ذوقلرلرکله تضاعف ایتدیرمکدر .

خلیل نهاد بك همتی بویوکدر . برسنه متادیا اوغراشیدی . کتبخانه کتبخانه کزدی . هرکون بر دفعه اقدام مطبعه سنک مریدونلرنی طیرمندی . بیلورز . فقط بونلری ندیم دیواننده ندیمک هریتی آرمه سنده بر کره سوبک نه ایدر ؟ بوهمتی ، متادیا باشمه قافاقده بر فائده واری ؟ همتی مشکور اولسون ، فقط بوتون توزکر بوهمتی آفتلامامش وهراک ، هر دقیقه ندیم خاطر لایقامش وهرالی ایرن ،